

HÁLÓZATÉPÍTÉSI KONFERENCIA,

VISBY (SVÉDORSZÁG), 2009. JÚNIUS 11–12.

Az uniós együttműködés új formája

Az Európai Unió új szerepet játszik a balti-tengeri régióban azáltal, hogy számtalan, különböző országok részvételével zajló együttműködési projektet felügyel. A június 11–12-én tartott hálózatépítési konferencián, amely a svédországi Gotland-szigeten fekvő Visbyben került megrendezésre, a környezetvédelmi szervezetektől a pénzügyi intézetekig minden érdekelt kulcsszereplő jelen volt. A konferencia alkalmat adott a balti-tengeri uniós stratégia keretében folyó első projektek részletes bemutatására, az érintett szereplők megismerésére és a régió számára megfogalmazott nagyra törő célok mögött meghúzódó átfogó elképzelés ismertetésére.

A balti régióban az Európai Unió egy olyan új stratégiát támogat, amely sokkal inkább emberekre és elképzelésekre, mint konkrét költségvetésre épül. A közösségi hatóságok elsősorban stratégiai szerepet töltenek be: a régió belüli összképre figyelnek, és koordinálják a különböző területekről és országokból érkező projektvezetők munkáját. Ez az első makrorégiós stratégia, ahol kifejezett cél, hogy a strukturális és kohéziós alapokból finanszírozott kezdeményezések összehatása a tagállamok, illetve a régió határain túl is érzékelhető legyen.

A jó adottságtól a kiváló eredményekig

A régió rengeteg természeti értékkel, széles körű üzleti lehetőségekkel és az új elképzelésekre nyitott emberekkel büszkélkedhet. A Balti-tenger melléki országok történelmében sok a közös vonás, az itt élők joggal bízhatnak egy szilárd alapokon nyugvó közös jövőben. Ugyanakkor a nemzeti határok és a természeti környezet aggasztó állapota egy sor praktikus problémát vet fel. Miért pont egy uniós stratégia jelenti hát a legjobb megoldást?

A projektek négy fő célkitűzés köré csoportosulnak: a környezet állapotának javítása, a jólét elősegítése, a régió elérhetőségének megkönnyítése, illetve a védelem és a biztonság növelése. Már ismét indult mintegy 80 – részletes üzleti tervvel rendelkező és a területet kiválóan ismerő irányító hatóságok közvetlen támogatását élvező – zászlóshajó projekt. A Visbyben tartott konferencia jó alkalom volt ezek bemutatására és a nevek mögött rejlő arcok megismerésére. Már ebben a korai stádiumban is nyilvánvaló volt, hogy az uniós stratégia nagyobb nyitottságra és a régió felvirágoztatása érdekében vállalt összefogásra ösztönzi a különböző országok képviselőit.

Megelevenedő uniós stratégia

A konferencián a Regionális Politikai Főigazgatóság vezérszónokai rámutattak, hogyan egyesítheti az uniós szakértelem és a megfelelő irányítás az üzleti élet – a régió különböző részeiben

élő – képviselőit, és miként teremthető újra jólét az együttműködésen keresztül. Dirk Ahner, regionális politikáért felelős főigazgató emlékeztette a résztvevőket, hogy a stratégia, azáltal hogy hatékony együttműködést eredményez a strukturális és kohéziós alapokból támogatott, már futó projektek között, új dimenziót nyit az EU kohéziós politikájában.

Miközben a résztvevők teljes gőzzel haladnak saját üzleti céljaik megvalósítása felé, erősítheti őket a tudat, hogy közben egy sokkal nagyobb vállalkozásnak is részesei, amelynek célja a meglévő pénzforrások még jobb felhasználása és a helyben élők javára fordítása.

Rolandas Kriščiūnas, a litván pénzügyminisztérium államtitkára hangsúlyozta, hogy az irányító hatóságok szerepét betöltő szervezetek komoly tapasztalattal rendelkeznek az irányítás, valamint a hatékony tervezésre, finanszírozásra és projektigazgatásra vonatkozó tanácsadás terén. Ügyelnek arra, hogy a tárgyalások a megfelelő úton haladjanak, és segítik a projektpartnerek hálózatépítését és együttműködését. Tapasztalatuk biztosíték az új vállalkozások megfelelő finanszírozására, de eredményes üzleti eljárásokról is szívesen adnak felvilágosítást, és segítenek lépést tartani a törvényi változásokkal.

Más bizottsági felszólalók a már folyamatban lévő izgalmas projekteket ismertették, a tengeri felügyeletől a hatékonyabb üzemanyagok előállításáig. Több projekt részletesebben is bemutatásra került, és jelen volt néhány projekt képviselője is. A konferenciák hasznos hozadékaként a résztvevőknek közvetlen kapcsolatok kiépítésére is alkalmuk nyílt. Abba is bepillanthattak, hogyan teszi lehetővé a regionális programokban való uniós részvétel a különböző nemzetiségek együttműködését és projektjeik új dimenziókba helyezését.

Workshopok a magas szintű együttműködés szemléltetésére

A stratégiai alapelvek után az eddig elért eredményeket ismerhették meg részletesebben a résztvevők. A konferencia második napján rendezett négy workshopon a projektvezetők kerültek reflektorfénybe, akik kifejtették, milyen előnyökkel járt a csapatmunka. Lengyelországban például a Műszaki Egyetem német szakemberek szakértelmét használja fel különböző építkezési projekteken és a regionális tervezésben. Litvániában az úthálózat-fejlesztéssel kapcsolatos befektetéseket a lett pénzügyminisztérium felügyeli. Szintén Litvániában svéd környezetvédelmi technológiát használnak az

eredményesebb hulladékkezelés érdekében, Svédországban pedig a finnekkel közösen dolgoznak energetikai szempontból hatékony üzemanyagok előállításán.

Az EU mint mentor

A régió iránti elkötelezettségből együttműködő nemzetközi partnerek és a szakterületek közti kommunikáció megannyi példája mind azt az üzenetet erősíti, hogy valóban egy stratégiáról van szó, nem csupán egy programról. A közösségi hatóságoknak nincs közvetlen ellenőrzésük a költségvetés vagy a jogalkotás felett, inkább egyfajta katalizátor szerepet

töltenek be – néha szinte esélytelennek tűnő – új szövetségek létrehozásában. Üzleti vállalkozások, egyetemek, különféle szervezetek és köztisztviselők már most jó hasznát veszik az effajta szakértelemnek – az Európai Unióra a mentor szerepe hárul, még nagyobb értékötletet eredményezve ezáltal minden egyes euro befektetett közpénz kapcsán.

A tagállamok és Oroszország közötti együttműködés újfajta megközelítése pedig minden újabb projekt megvalósulásával erősebb és hatékonyabb lesz. A visbyi konferenciával kezdetét vette a balti-tengeri stratégia, ismertté váltak a nevek mögötti arcok, és kirajzolódtak a jövőbeni teendők.

Balti-tengeri államok szubregionális együttműködése (Baltic Sea States Subregional Co-operation, BSSSC) – 17. éves konferencia

A BSSSC egy politikai hálózat, amely 10 balti állam regionális hatóságait fogja össze egy olyan helyzetben, amikor a térség régiói valóban befolyással lehetnek a nemzeti és uniós szinten hozott politikai döntésekre. Legfőbb szerepe, hogy olyan balti szervezetekkel szorosan együttműködve, mint a Balti Városok Uniója (*Union of the Baltic Cities, UBC*), a Balti-tengeri Fejlesztési Fórum (*Baltic Development Forum, BDF*) és a Balti Kereskedelmi Kamarák Szövetsége (*Baltic Chambers of Commerce Association, BCCA*) elősegítse a lisszaboni növekedési és foglalkoztatási menetrend megvalósítását.

A hálózat 17. éves konferenciája október 13. és 15. között kerül megrendezésre a dániai Sjælland tartományban. A konferencia központi témája a Balti-tenger melléki országokat érintő két legfontosabb kérdés – a régióra vonatkozó uniós stratégia és az éghajlatváltozás – lesznek. A klímaváltozás már most érezhető hatását a Balti-tenger térségében, és a BSSSC-be tömörülő régiók megújulóenergia-rendszerekre, energiahatékony tömegközlekedési eszközökre, éghajlatközpontú innovációra és regionális klímatervezésre irányuló kezdeményezések áttekintésével és elindításával válaszolnak a kihívásra. A 2009-es konferencia konkrét példákat is bemutat majd arra vonatkozólag, hogyan lehet klímabarát irányba fordítani a régió fejlődését.

A dániai Roskildében a konferenciával párhuzamosan egy a fenntartható társadalmakról tartott ifjúsági rendezvényre (*Youth Event on Sustainable Societies*) is sor kerül. A fenntarthatóság különböző aspektusait vitatja majd meg 50 fiatal, akik október 14-én csatlakoznak majd a konferencia résztvevőikhez. A programban egy kerekasztal-beszélgetés is szerepel, melyen a fiatalok három képviselője, valamint három politikus vesz részt.

